

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

Διεγχειρητικές & Μετεγχειρητικές Επιπλοκές στη Χειρουργική του Στόματος

Καλφαρέντζος Ευάγγελος DDS, MD, PhD

Στοματικός & Γναθοπροσωπικός Χειρουργός

*Πανεπιστημιακός Υπότροφος Κλινική Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής,
Οδοντιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών*

Ορισμός

Επιπλοκή ορίζεται η παθολογική κατάσταση που συμβαίνει είτε κατά την εξέλιξη ή ως συνέπεια μίας άλλης νόσου την οποία συχνά επιδεινώνει, είτε κατά τη διάρκεια ή ως συνέπεια μίας θεραπευτικής παρέμβασης

(πχ, χειρουργική επέμβαση)

Αίτια Επιπλοκών

- Ο Ασθενής (**Ιστορικό**)
 - Συνοδά νοσήματα
 - Φαρμακευτική αγωγή
- Ο Ιατρός
 - Εκπαίδευση
 - Εμπειρία
 - Συμπεριφορά
- Η Χειρουργική Επέμβαση
 - Πολυπλοκότητα της επέμβασης
 - Ανατομία της περιοχής
 - Γειτνίαση με σημαντικά ανατομικά στοιχεία

Ιατρογενή Αίτια Επιπλοκών

- Κακή εκτίμηση του περιστατικού
- Έλλειψη εργαλείων
- Ανεπαρκής φωτισμός
- Κακό χειρουργικό πεδίο
- Άγνοια των ανατομικών μορίων της περιοχής
- Άσκηση υπερβολικής δύναμης
- Υπερεκτίμηση των δυνατοτήτων του επεμβαίνοντος

ΕΠΙΠΛΟΚΗ Vs ΙΑΤΡΙΚΟ ΛΑΘΟΣ

Επιπλοκές οφειλόμενες στην
Τοπική Ανασθησία

Σχετιζόμενες με το Ανασθητικό δ/μα

- Συστηματικές Αντιδράσεις
Οφειλόμενες στο αναισθητικό δ/μα
 - Τοξικότητα
 - Αλλεργία
 - Αναφυλακτική αντίδραση
 - Ιδιοπαθείς αντιδράσεις
- Τοπικές αντιδράσεις
 - Φλεγμονές λόγω επιμολυσμένου δ/τος
 - Τοπική ιστική αντίδραση
 - Νέκρωση ιστών

Σχετιζόμενες με την Βελόνα/Τεχνική

- Συγκοπτικά επεισόδια
- Τρισμός
- Πόνος
- Οίδημα
- Λοίμωξη
- Θραύση βελόνας
- Πάρεση προσωπικού νεύρου
- Υπαισθησία κλάδων τρίδυμου νεύρου
- Σχηματισμός Αιματώματος

Πρόληψη Επιπλοκών Σχετιζόμενων με την Τοπική Ανασθησία

- Ιστορικό
- Σωστή επιλογή τεχνικής
- Χρησιμοποιούμε την μικρότερη δυνατή συγκέντρωση αναισθητικού φαρμάκου για την επέμβαση που προγραμματίζουμε.
- Χρησιμοποιούμε τη μικρότερη δυνατή δόση με επάρκεια πάντα του βάθους αναισθησίας.
- Η χρήση του αγγειοσυσπαστικού είναι ωφέλιμη όταν δεν αντεδύκνεται.
- Πάντα διενεργούμε αναρρόφηση πριν την έγχυση.
- Αργή έγχυση του αναισθητικού δ/τος.

Διευχειρητικές Επιπλοκές

1. Θραύση Μύλης ή ρίζας

- Ριζομοχλοί / Ριζάγρα
- Περιοτόμος
- Χειρουργική εξαγωγή

3. Κάταγμα φατνιακού πετάλου

- Ανάταξη - ακινητοποίηση
- Σε απώλεια >50% πρόσφυσης περιστέου θα πρέπει να αφαιρείται

4. Κάκωση παρακείμενου δοντιού

Θραύση μύλης
Κάταγμα ρίζας
Εκγόμφωση
Φθορά παρακείμενης
προσθετικής εργασίας

5. Απώθηση Ακροριζίου ή Δοντιού

Μαλακά μόρια
Πτερυγογναθιαίο Διάστημα
Υποκροτάφιο διάστημα
Ρινική κοιλότητα
Γναθιαίος πόρος
Ιγμόρειο άντρο

- Καλή γνώση των ανατομικών σχέσεων
- Σωστή χρήση των εργαλείων

6. Δημιουργία Στοματοκολπικής Επικοινωνίας

Συντηρητική Θεραπεία

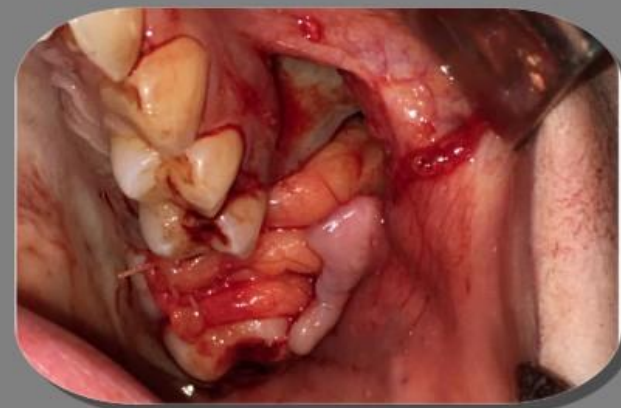
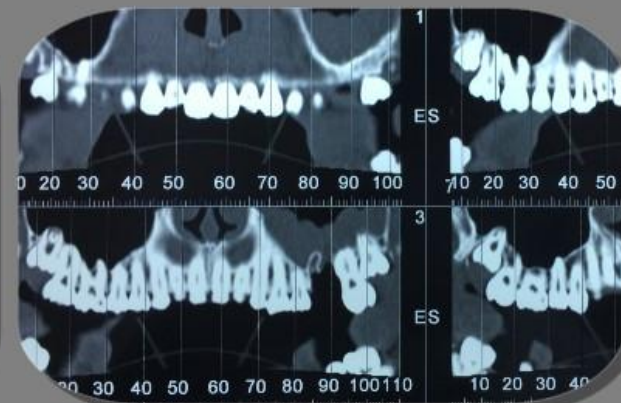
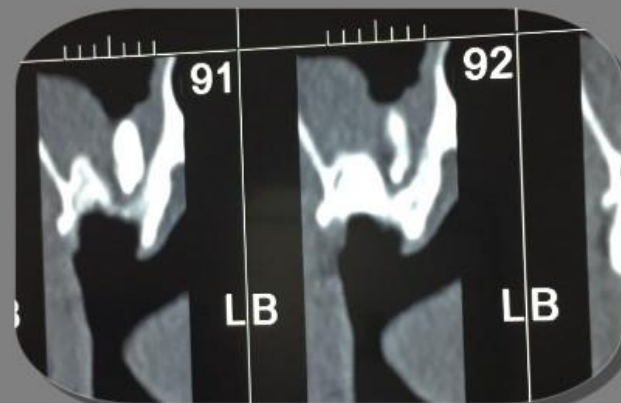
(Διάτρηση <2-3mm)

- Συρραφή για συμπλησίαση των χειλέων του τραύματος.
- Οδηγίες για μη φύσημα της ρινός.
- Οχι κάπνισμα.
- Φάρμακευτική αγωγή.

Χειρουργική Θεραπεία

(Διάτρηση >4mm, Χρόνιο συρρίγγιο ή υποτροπή)

- Πλάγιοι μεταθετοί κρημνοί.
- Προωθητικός παρειακός κρημνός.
- Μισχωτός υπερώιος κρημνός.
- Λιπώδης σφαίρα της παρειάς.
- Γλωσσικός κρημνός.

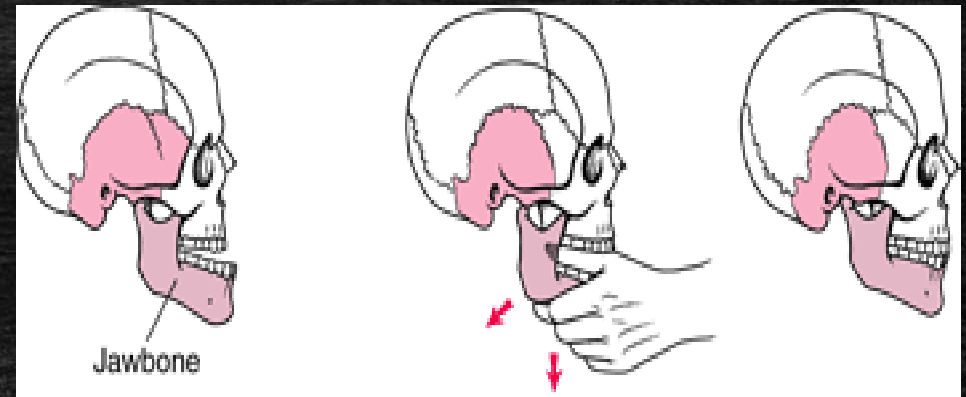
7. Κάκωση Μαλακών Μορίων, Αγγείων και Νέυρων

- Τραυματισμός με εργαλεία
 - Μοχλοί
 - Οδοντάγρες
 - Εγγλυφίδες
- Έγκαυμα απο χειρολαβές

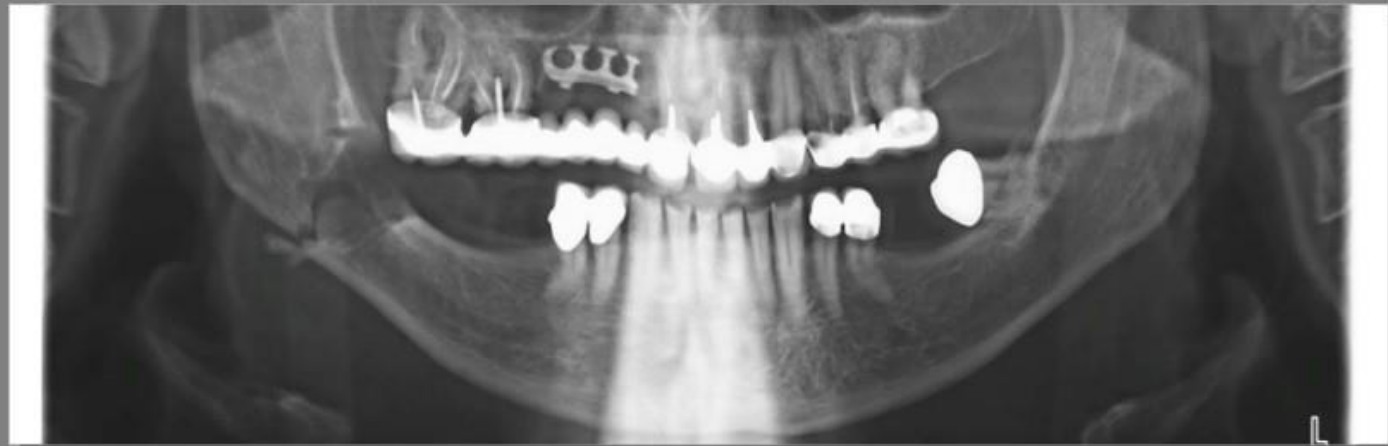
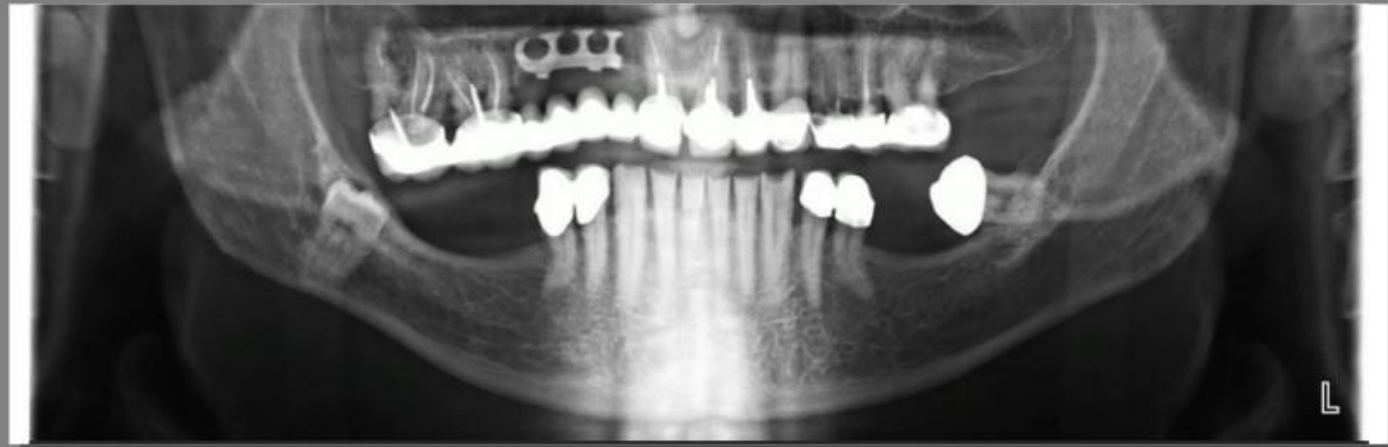
8. Εξάρθρωμα Κονδύλου Κάτω Γνάθου

- Μπορεί να υπάρχει ιστορικό καθ'έξιν εξάρθημάτων
- Μετά από εργώδεις και μεγάλης διάρκειας επεμβάσεις
- Εφαρμογή υπερβολικών δυνάμεων χωρίς υποστήριξη της γνάθου

9. Κάταγμα της κάτω γνάθου

- Υπέρμετρη ή λανθασμένη εφαρμογή δυνάμεων εξαγωγής
- Συνοδός παθολογία
 - Οστεοπόρωση
 - Ατροφική γνάθος
 - Ακτινοβολία
 - Κυστικές βλάβες
 - Συνοστεωμένα δόντια

10. Υποδόριο Εμφύσημα

Λόγω χρήσης αερότορ.....

11. Αιμορραγία

Συστηματικά Αίτια

- **ΑΓΓΕΙΑΚΕΣ (νοσεί το τοίχωμα των αγγείων)**
 - Αναφυλακτοειδής πορφύρα (Henoch – Schönlein)
 - Κληρονομική αιμορραγική τηλεαγγειεκτασία (Osler – Weber – Rendu)
 - Νόσος των Ehlers – Danlos
 - Σκορβούτο
 - Πορφύρα
 - Δυσπρωτεϊναιμίες
- **ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ (διαταραχές αιμοπεταλίων)**
 - **ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΕΣ (ελάττωση PLT)**
 - **Πρωτοπαθείς**
 - Ιδιοπαθής θρομβοπενική πορφύρα (νόσος του Werihof)
 - Συγγενής θρομβοπενική πορφύρα
 - **Δευτεροπαθείς**
 - Από νοσήματα του αιμοποιητικού συστήματος
 - Από επίδραση τοξικών ουσιών στο μυελό (π.χ. σε ασθενείς με ΧΜΘ)
 - Από ουσίες που προκαλούν θρομβοπενία σε ευαίσθητα άτομα
 - Από λοιμώδη αίτια
 - **ΘΡΟΜΒΟΠΑΘΕΙΕΣ (μειονεκτική λειτουργία PLT)**
 - **Συγγενείς:** Νόσος του Glanzmann
 - **Επίκτητες**
- **ΑΠΟ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΗΞΗΣ**
 - **Αιμορροφιλίες:**
 - Αιμορροφιλία Α
 - Αιμορροφιλία Β ή Νόσος Christmas
 - Αιμορροφιλία C ή Σύνδρομο Rosenthal
 - Αγγειοαιμοφιλία (νόσος του von Willebrand)
 - Στίγμα Hageman
 - **Υποπροθρομβιναιμίες** (από γενετικά αίτια, φάρμακα π.χ. Rocerphin, ανεπάρκεια βιταμίνης Κ, ηπατική ανεπάρκεια ή Σ.Ε.Λ.)
 - **Ινωδογονοπενίες** (από γενετικά αίτια, ηπατική ανεπάρκεια, διάχυτη ενδαγγειακή πήξη)

ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΥΠΟ ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

- Κουμαρινικά αντιπηκτικά (π.χ. Sintrom, Panwarfin)
- Κρυσταλλική ηπαρίνη (π.χ. Calciparine)
- Ηπαρίνες χαμηλού μοριακού βάρους (π.χ. Clexane, Fraxiparine, Innohep, Fragmin)
- Αντιαιμοπεταλιακά (π.χ. Salospir, Plavix, Iscover, Persantin, Ticlid)
- Νεότερα Αντιπηκτικά (π.χ. Pradaxa, Xarelto)

11. Αιμορραγία

Τοπικά Αίτια

- Ύπαρξη υποκείμενης αγγειακής βλάβης (αιμαγγείωμα, αρτηριοφλεβώδης δυσπλασία, αγγειεκτασίες)
- Κοκκιωματώδεις ιστοί
- Τρώση επίσημου αγγείου διεγχειρητικά
- Εκτεταμένη διάσχιση ιστών

Μέσα αιμόστασης

- Αγγειοσυσπαστικά (αδρεναλίνη)
- Γάζες
- Αιμοστατικές λαβίδες
- Ράμματα, απολινώσεις
- Αιμοστατικά σκευάσματα σε σκόνη, φύλλα, σπόγγο (Spongostan, Gelfoam, Surgicell, Oxycell κλπ)
- Ειδικά αιμοστατικά (Thrombin, Simplastin κλπ)
- Αντινωδολυτικοί παράγοντες (τρανεξαμικό οξύ - Transamine)
- Οστικός κηρός Horsley
- Αυτοπολυμεριζόμενο ακρυλικό
- Θερμοπηξία
- Διαθερμία (μονοπολική, διπολική)

Μετεγχειρητικές Οδηγίες

Μετεγχειρητικές οδηγίες

- Αιμορραγία
- Μετεγχειρητικό οίδημα
- Πυρετός
- Κάπνισμα
- Διατροφή
- Στοματική Υγιεινή
- Φυσική Δραστηριότητα / Οδοντιατρική φροντίδα
- Μετεγχειρητική παρακολούθηση
- Ράμματα
- Φαρμακευτική Αγωγή

Συνταγογράφηση

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Φ. ΚΑΛΦΑΡΕΝΤΖΟΣ MD, DDS, PhD
ΣΤΟΜΑΤΙΚΟΣ & ΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

John Doe

21/11/20

Rx:

1.) Disp. Tabs Amoxicil 1gr B.I.I.(n.)

S: 1x2x5

2.) Tabs xefo 4mg B.I.I.(n.)

S': 1x3

ΕΘΝΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΦΑΡΜΑΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ
ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΟ
2007

www.eof.gr

ΕΟΦ

ΕΟΦ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Αθήνα 2007

Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση E-prescription.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Υ.Μ.Ε.Δ.Ε.
ΕΤΑΑ - Τομέας Υγείας Μηχανικών & Ε.Δ.Ε.

ΣΥΝΤΑΓΗ

2011188237952 000

ΘΕΡΑΠΕΙΑ :
ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΘΗΣΗ :
ΕΚΑΣ :
ΑΠΟ: 18/11/20 ΕΩΣ: 01/12/20
2011188237952 000

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΑΤΡΟΥ

ΕΠΩΝΥΜΟ: ΚΑΛΦΑΡΕΝΤΖΟΣ
ΟΝΟΜΑ: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
Α.Μ.Κ.Α.: 01037805098
Ε.Τ.Α.Α.: 108654
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
ΜΟΝΑΔΑ: Ιδιωτικό Ιατρείο

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΘΕΝΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ: ΧΑΤΖΙΝΑΣ
ΟΝΟΜΑ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Α.Μ.Κ.Α.: 01087700736
Α.Μ.Α.: 238154
Έως: 31/12/2020
ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: 1977
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΔΙΑΡΤΟΣ 32001
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 22462

ΑΜΕΣΟΣ

ΔΙΑΓΝΩΣΗ: K01 Εμπυτευμένοι και εγκλειστοί οδόντες /

ΔΡΑΣΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ	ΠΡΟΣΟΓ	ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟ
ΔΡΑΣΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ: ΑΜΟΧΙCΙΛΛΙΝ ΤΡΙΗΔΡΑΤΕ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ: DISP.TAB 1G/TAB 8Tx18 (ΣΕ FOLDS) ΔΟΣΟΛΟΓΙΑ : 1 ΔΟΣΙΑ ΔΙΑΣΤΙ x 2 φορές την ημέρα x 4 ημέρες ΟΔΗΓΙΑ :	1 ΣΥΜΜΕΤ	Παράρτημα : Τμήμα : Στάθια : Διακείρα : Συμπλήρωμα (α) : Παράρτημα : Μονάδα : Νοσοκομείο : Νο : Νοσηλεία : Τμήμα :
Παράρτημα ποσό για τον ασθινό ΑΝΑ ΕΜΒΛΕΜΑΤΟ: 0.00€ * Λογισμ. τιμ. φθηνότερου φαρμάκου: 3.58 €	25%	
ΔΡΑΣΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ: ΙΒΥΡΟΦΕΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ: F.C.TAB 600MG/TAB 8Tx20 (BLIST 2x10) ΔΟΣΟΛΟΓΙΑ : 1 ΔΟΣΙΑ ΕΠΙΚΑΛ x 2 φορές την ημέρα x 4 ημέρες ΟΔΗΓΙΑ :	1 ΣΥΜΜΕΤ	0% 10% 25%
Παράρτημα ποσό για τον ασθινό ΑΝΑ ΕΜΒΛΕΜΑΤΟ: 0.42€ * Λογισμ. τιμ. φθηνότερου φαρμάκου: 1.69 € * Το ποσό είναι διυλισμένο και αφορά σε οπότες σε ιδιωτικό φαρμακείο.	25%	

ΣΥΝΟΛΟ :
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ :
ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΑΠΟ ΑΣΦΙΝΟ :
ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΑΠΟ ΤΑΜΕΙΟ :

ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΠΟΣΟ ΑΠΟ ΑΣΦΙΝΟ €
ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΠΟΣΟ ΑΠΟ ΤΑΜΕΙΟ €

Σύμφωνα με την υπ' αριθμό οικ. 3457 ΥΑ (ΦΕΚ 64/Β/16-01-2014) δεν επιτρέπεται η χορήγηση μη γενόσημου φαρμάκου κατά την εκτέλεση εφόσον ο ιατρός έχει υποδείξει γενόσημο φάρμακο, εκτός εάν το επιλέξει ο ασθενής.

Ο Οικογενειακός Ιατρός είναι μια νέα, ΔΩΡΕΑΝ λειτουργία του ΕΣΥ. Στο πλαίσιο της υποχρεωτικής εγγραφής σε Οικογενειακό Ιατρείο (Γενικό Ιατρείο ή Παθολόγο, Παιδίατρο), σας ενημερώνουμε ότι έχετε αυτόματα ανταποκριθεί. Για να ενημερωθείτε για τη διαδικασία εγγραφής μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα gov.ehealthnet.gr ή οποιαδήποτε δομή Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) ή συμβεβλημένο με τον ΕΟΠΥΥ Οικογενειακό Ιατρείο. Η εγγραφή σας σε διαβέβαιο Οικογενειακό Ιατρείο πρέπει να ολοκληρωθεί έως την επόμενη προγραμματισμένη επίσκεψή σας σε ιατρείο της ΠΦΥ.

ΗΜ/ΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: 18/11/2020 19:04:58
Ο ΙΑΤΡΟΣ
(ΥΠΟΓΡΑΦΗ-ΣΦΡΑΓΙΔΑ)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣ
ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΠΟΡΩΝ - ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΓΕΙΑΣ

Welcome to EPrescription

[Login to e-prescription](#)

[Manage Account & Register](#)

[National Patient Registry for COVID-19](#)

[Forum](#)

[Wikis](#)

[Patients' Registries](#)
 - Influenza Vaccine Registry
 - National Cystic Fibrosis Registry

[Useful Links](#)
Click here to find all the useful links

[Library](#)

Μετεγχειρητικές επιπλοκές

Μετεγχειρητικές Επιπλοκές

ΑΜΕΣΕΣ

- Μετεξακτική αιμορραγία
- Μετεξακτικός πόνος
- Αιμάτωμα
- Οίδημα

ΑΠΩΤΕΡΕΣ

(μετά την παρέλευση 24h)

- Διαταραχή της επούλωσης
- Επιμόλυνση του τραύματος
- Υπαισθησία ή αναισθησία των νεύρων της περιοχής
- Ξηρό φατνίο
- Τρισμός
- Οίδημα
- Εκχύμωση

1. Επιμόλυνση Του Τράυματος

- Εκπαίδευση του ασθενούς για καλό καθαρισμό της περιοχής.
- Επι σχηματισμού αποστήματος, απαραίτητη η σχάση και παροχέτευση
- Εμπλοκή τραχηλοπροσωπικών διαστημάτων

Ενδείξεις παραπομπής

- ✓ Πυρετός $>38^{\circ}\text{C}$
- ✓ Τρισμός
- ✓ Ανοσοκατεσταλμένοι ασθενείς
- ✓ Αναπνευστική δυσχέρεια
- ✓ Δυσκολία στην κατάποση

2. Ξηρό Φατνίο

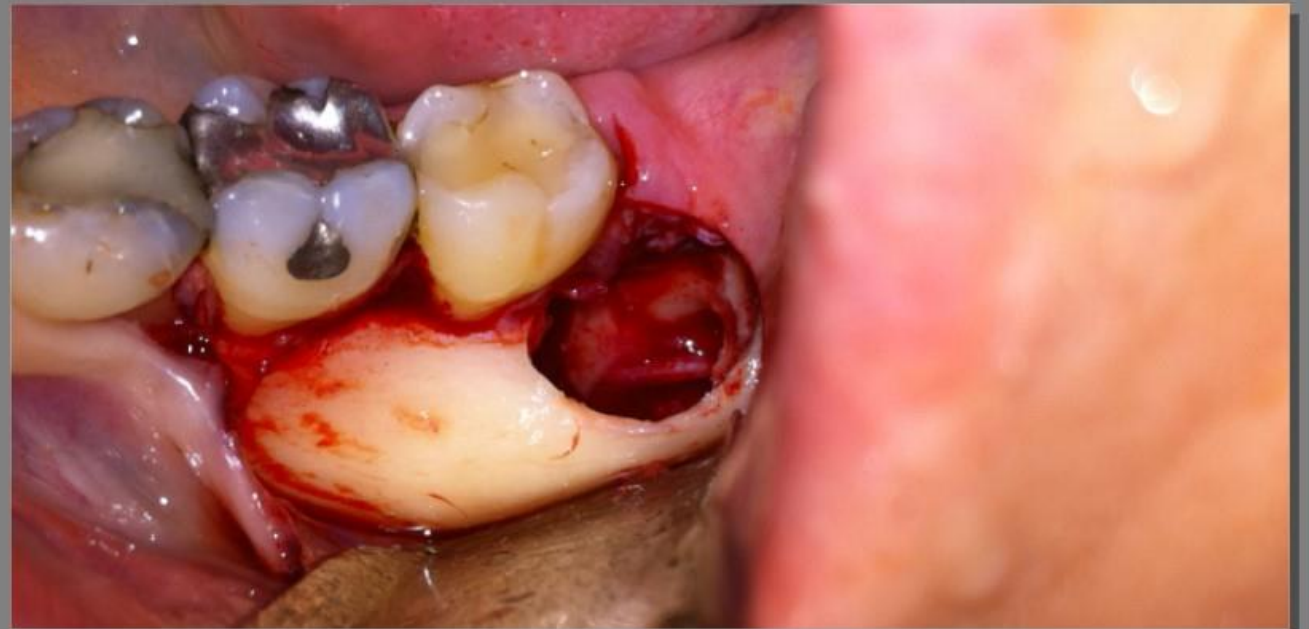
1. Δύσκολη εξαγωγή.
2. Άπειρος οδοντίατρος.
3. Ανεπαρκής καταϊωνισμός ύδατος.
4. Χρήση αντισυλληπτικών από το στόμα.
5. Χρήση κορτικοστεροειδών.
6. Ενδοσχισμική αναισθησία.
7. Θέση εξαγωγής (οπίσθια δόντια κάτω γνάθου).
8. Τοπικοί παράγοντες (σκληρωτικό οστούν, αποφρακτική ενδαρτηρίτιδα από ακτινοβολία).

3. Κάκωση νεύρων

- Κ.Φατνιακό νεύρο
- Γλωσσικό νεύρο
- Γενειακό νεύρο

- ✓ Τραυματίζεται σε ποσοστό 0,5 - 5% σε επεμβάσεις αφαίρεσης έγκλειστου 3^{ου} κάτω γομφίου.
- ✓ Μόνιμη βλάβη παραμένει σε ποσοστό 0,6 - 1%.

Η κάκωση νεύρων μπορεί να επιφέρει

Νευραπραξία:	μικρή δυσλειτουργία, λόγω βλάβης του μυελινικού ελύτρου, με προσωρινή διαταραχή της αισθητικότητας
Αξονότμηση:	καταστροφή της συνέχειας του νευρικού άξονα
Νευρότμηση:	πλήρης διατομή του νευρικού στελέχους (άξονας και επινεύριο)

4. Απώτερη μετεξεκακτική αιμορραγία / Εκχυμώσεις

- Ασθενείς υπό αντιπηκτική αγωγή
- Τραυματικές εξαγωγές
- Μη επισχεσθείσα αιμορραγία

5. Τρισμός

Οφείλεται σε:

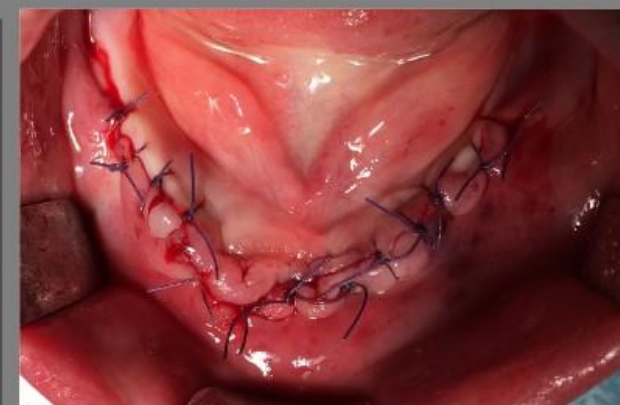
- Τραυματισμό της ΚΦΓ
- Σπασμό των μασητήριων μυών
- Αιμάτωμα
- Φλεγμονή

6. Νέκρωση Υπερώας από
τοπική αναισθησία

6. Οστεονέκρωση Γνάθων

- Τραυματισμός
- Οστεομυελίτιδα
- Αντιοστεολυτικά Φάρμακα
- ΧΜΘ
- Ακτινοβολία

Συμπερασματικά

- Όλοι έχουμε επιπλοκές.....
 - Πρόληψη
 - Αντιμετώπιση
 - Παραπομπή

Ευχαριστώ !!!!
